

MAGÁNTISZTVISELŐK

LAPJA

ELŐFIZETÉSI DIJ: EGY ÉVRE
120 KOR., FÉLÉVRE 60 KOR.
TELEFONSZÁM: 172-13, 9-44

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-
HIVATAL: BUDAPEST, IV.
KERÜLET, ESZÜ-TÉR 5. SZÁM

III. (XXX) ÉVFOLYAM 5. SZÁM MEGJELNIK MINDEN HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN.

BUDAPEST, 1922 május 15

Kartársnők!

Május hó 21-én, vasárnap délelőtt 10 órákor

nagy nyilvános gyűlést

tartunk a Szabómunkások Szakegyületének zárt udvarán, VII. Almássy-tér 2. sz. alatt.

Napirend:

1. A magántisztviselők gazdasági és társadalmi helyzete.
2. Mit várnak a magánalkalmazottak a nemzetgyűléstől?
3. A nők szerepe a gazdasági és a politikai mozgalomban.
4. A Szociáldemokrata Párt és a választások.

Beszélni fognak:

Kertész Miklós kartárs, Szövetségünk főtitkára

Pikler Emil kartárs, Szövetségünk elnöke

Kéthly Anna kartársnő, Szövetségünk jegyzője

Propper Sándor elvtárs, a Szociáldemokrata Párt vezetőségi tagja

a Szociáldemokrata
Párt jelöltjei

Legyünk ott mindannyian és tegyünk hitet nyilvánosan is a főlzabradulásunkhoz a kultüremberhez méltó és a reményteljes jövőhöz vezető ut mellett. — Toborozzatok és agitáljatok lelkesen a gyűlés sikeréért!

Az igazság szava

elnémul a génuai konferencia vásári zajában, biztatón és bátorítólag cseng felénk azonban a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség római kongresszusáról. A kapitalista országok kormányainál hasztalan keresünk ösztönzést, az emberi szolidaritás fogalmát nem ismerik, őket a haszonlesés sarkalja és a furfangos ravaszság és kölcsönös kiájtás fegyvereit viszik harcra egymás ellen. Így ákarják megoldani Európa gazdasági újjáépítésének kérdését. Ugyanakkor a világ munkásai is összegyűltek Rómában és rövid néhány napos tanácskozás után tisztázták azokat az alapelveket, amelyek a gazdasági újjáépítés valóban megindulhat. Egy angol egyetemi professzor, Mr. Soddy, nagyon találóan mondtotta a minap, hogy ha az angol kormány meg akarja tudni, hogy mi a teendő az elpusztított Európa talpraállítása dolgában, akkor hívassa össze Anglia valamennyi bankárát és pénzügyesét, hallgassa meg azok véleményét — és cselekedjék ellenkezően. A világ munkássága tisztában van azzal, hogy a Génuában összegyűlt kapitalista hatalmak számára nem annyira az újjáépítés fontos, mint inkább azoknak, az eszközöknek a megtalálása, amelyekkel a világot és a munkásságot továbbra is kizsákmányolhatják. Nem a jog és az igazság szempontjai játsszák itt a főszerepet, hanem a szén és a petróleum s a mindenek fölött lebegő cél, a tőke világhuralmának a helyreállítása.

A Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség elnöksége, melyben győztes és legyőzött országok egyaránt képviselve vannak, egyhangulag hozta meg az újjáépítésre vonatkozó határozatát és átnyújtotta azt a hivatalos génuai konferencia elnökségének, mint 24 millió szervezett munkás és alkalmazott egységes akaratának kifejezését.

Ha a jövő történetírója a mi szomorú korszakunk eseményeit vizsgálva, elszörnyedt megdöbbenéssel áll majd meg a cinikus gonoszszágnak és a lépmutató ravaszszágnak annál a színjátékánál, melyet génuai világ-

gazdasági konferencia címen ismer a történelem, megilletődéssel jegyzi majd föl azt is, hogy a gyűlés mellett egyidejűleg fölhangzott az emberiség és a bölcs előrelátás szava s az osztálykülönbséget nem ismerő, a felekezeti, faji és nemzeti elfogultságon fölül emelkedett nemzetközi munkáosztály volt az, amely megmutatta az igazsághoz, az élethez és a főtámadáshoz vezető utat.

Klasszikus történelmi dokumentum az a határozat, amelyet 24 millió szervezett munkás — tehát a magyarországi szellemi és fizikai munkásság nevében is — április hó 19-én átnyújtottak a génuai konferencia elnökségének. Ennek az emelkedett szellemű és nemes ötvözött írásnak egynemely szakasza álljon itt az öntudatos magyar szellemi munkások tájékoztatására és épülésére.

Abban a pillanatban, amikor a kormányoknak Génuában összegyűlt képviselői módokat keresnek arra, hogy Európa gazdasági újjászervezését biztosítsák és amikor a tények nyomára következtében elismerik végre egy új nemzetközi politika és a nemzetek közötti normális viszonyok helyreállításának szükségességét, a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség kongresszusa hívott össze, hogy hallgassa szavát a munkásság is, amelynek közreműködése nélkül az újjáépítés munkáját megkezdeni és végrehajtani nem lehet.

A mostani gazdasági válság föltárja a háboru után elkövetett hibákat. Mindaz, ami történt, a gazdasági önzés és az imperializmus eredménye és azt mutatja, hogy a kormányok nem akarták belátni, hogy a népek ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben kölcsönösen függnek egymástól. A hibákat tetézi a spekuláció és fokozza az a körülmény, hogy a termelés nem a szükségletekhez igazodik és mindent lefölöz egy kifejlődő finánckapitalizmus, amely anélkül, hogy a termelésben közvetlenül érdekelve volna, egyre nagyobb hatalmat gyakorol az egész világgazdaság fölött. Az aránylag kedvezőbb körülmények között élő népek elfelejtették, hogy sorsuk össze van kötve a háboru folytán elszegényedett nemzetek sorsával s így keletkezett

az egyensúly állapotának az a súlyos megzavarása, mely a gazdag országokban a termelés megakadásában jut kifejezésre, míg a kimerült népek a lakosság legerősebb élet-szükségleteinek főtözéséről sem tudnak gondoskodni.

Az ilyen politika és az ilyen rendszer önmagában hordja ittétét.

A munkáskongresszus nyomatékosan utal azokra a végzetes következményekre, amelyek ez a helyzet a munkások számára máris hozott.

Amikor minden munkaerő megfeszítésére volna szükség, 10 millió bérmunkás munka és kenyértelen. A munkásság élettartásának leszorítása minden országban fokozza a munkanélküliek és családjaik szörnyű nyomorát, súlyos kihatásait megérzi azonban a többi országok közzgazdasága is. A gazdasági egyensúly fölborulása már olyan foku, hogy az egyik ország elszegényedése a másik pusztulását közvetlenül maga után vonja.

Az európai gazdasági válság csak a népek nemzetközi együttműködése által oldható meg. A termelés és árucseré bénultsága csak akkor fog fölengedni, ha minden ország birtokába jut a termelés eszközeinek és a létfontartáshoz szükségeseket önmaga megszerezheti. A gazdasági egyensúly csak úgy állítható helyre, ha egyenlő jogok és kötelességek mellett minden népet fölszólítunk a háboru és az azt követő politika okozta romok eltakarítására. A munkásság világkongresszusa tehát követeli, hogy Oroszország föntartás nélkül újból elfoglalhassa helyét az európai nemzetek sorában.

Az európai országok súlyos adósságai megakadályozzák a világgazdaság gyógyulását. A gyógyulás előföltétele a háborus adósságok kölcsönös megszüntetése. Okvetlenül szükséges, hogy a népszövetség ellenőrzése mellett egy az összes európai államok gazdasági erőforrásai által garantált olyan nagyszabású nemzetközi kölcsön folyósíttassék, mely módot és lehetőséget ad az elszegényedett országoknak normális ipari és kereskedelmi tevékenységük újrafölvételére.

A pénzügyi kibontakozás a jóvátételi politikának gyökeres megváltozása nélkül lehetetlen. *A jóvátétel csak a népek összeműködése által oldható meg, mely a terhelket a birtokososztályok és nem a dolgozók vállaira rakja.* A jóvátétel nem lehet egy ország külön terhe, abban minden államnak közre kell működnie.

A Németországra kirótt terhek józan mértékűre való leszállítása érdekében szükséges, hogy az ántánthatalmak *lemondjanak* azokról az összegekről, amelyeket ma háborus nyugdíjak, *megszállási költségek s szankciók* címén követelnek.

A nyersanyag problémája elválaszthatatlan a pénzügyi kérdésektől.

A különböző pénzrendszerek között az egyensúly állapota nem állítható helyre más-ként, csak ha minden ország elszánja magát a termelésnek oly módon való szervezésére, amely biztosítékot nyújt arra, hogy a nyersanyagokkal rendelkező országok a szegényebb államoknak az ipari helyzetét nem fogják megnehezíteni s számukra a versenyt lehetetlenné tenni. Megoldás csak úgy lehetséges, ha *minden ország* intenzíven dolgozni tud és *munkájával nyújt ellenértéket* a szállított nyersanyagokért s iparcikkéért. Mindezek megvalósulása esetén remélhető, hogy a túlzott vámpolitika is megszűnik. A vámpolitika a legfőbb oka az életviszony drágulásának, a munkások életszínvonalának csökkenésének, ami a munkaerő csökkenéséhez vezet.

A kongresszus megállapította, hogy a szakszervezeti mozgalom egyik főfeladata a né-

pek testvériesítésének az előmozdítása és küzdelme a háborus uszítás ellen. A szervezkedett munkások kötelessége minden rendelkezésükre álló eszközzel a háborúk kitörését megakadályozni.

A nemzetközi szakszervezeti kongresszus állást foglalt a reakció, valamint a katonai diktatúrának azon eljárása ellen, amely munkásvezetők elpusztításában, behörtönzésében merül ki. A háború után a munkásság által elért eredmények nem tekinthetők a burzsoázia ajándékának, vagy a háborus szenvedések díjazásának. Ezek az eredmények a szervezkedett munkások kemény küzdelmeinek a gyümölcsei.

A kongresszus a világ valamennyi fej- és kézimunkásához fordul és fölhívja őket, hogy csatlakozzanak országuk szakszervezeteihez, valamint ezek révén a nemzetközi szakszervezeti szövetséghez.

A munkásérdekek azonnali védelme tekintetében kimondja a kongresszus, hogy az e tekintetben süjtött országok szervezeteinek az erkölcsi és pénzügyi segítségét előmozdítja és ahol szükséges, energikus megrendszabályozásoktól sem riad vissza.

A kongresszus munkája elé nemcsak a világ valamennyi szervezkedett kézi- és fejmunkása, de az ántán nyomorította országok kormányzatainak túlyomó része is nagy érdeklődéssel tekintett. Róma megmutatta az utat, lefektette Európa gazdasági újjáépítésének irányelveit. Ezek az irányelvek tehetők csak jóvá mindazt, amit a kardcsörtető politika országok tönkretételével elkövetett.

Mindenki teljesítse kötelességét!

A Magyarországi Szociáldemokrata Párt újból a politika küzdőterére lépett. A munkabérből és fixfizetésből élő szellemi és kézi munkások az elmúlt harmadféltizednél alatti annyi megalázást türtök, annyi szenvedést viseltek el, életszínvonalukat úgy lesüllyesztették, emberi jogaikba olyan mélyen beegázoltak, hogy nem csoda, ha sokan közülünk kétségbevonják: lehet, érdemes-e nekünk résztvenni a leginkább a mi terünkre végzett romlás után az újjáépítés munkájában. A párt országos választmánya mérlegelte az érveket és komoly megfontolás után — az aktivitás mellett döntött.

A közel 3 éves ellenforradalmi osztályuralom vad tombolása mindenkit meggyőzhetett arról, hogy a mai borzalmas helyzetből csak egyetlen kivezető út van: a népuradalom, a demokrácia útja!

A népuradalom ereje a bérért dolgozó mezőgazdasági, ipari és szellemi bér munkásokban szunnyad, leghatalmasabb fegyvere pedig a szociáldemokrácia. A Magyarországi Szociáldemokrata Párt ezért határozta el, hogy részvesz a választásokban.

A produktív munkát végző szellemi és fizikai munkások érdekei azonosak és ennek a ténynek fölismeréséből a kölcsönös megbecsülés és szimpátia szálat szövődtek a két kategória között. Amikor azután 1918 október 31-ike után a szociáldemokrácia szóhoz jutott, a tömegek helyzetének javulása rövidesen mutatkozott is.

A demokratikus irányzat legelső ténye volt az egyesülési és szervezkedési szabadság megteremtése, a szakmai szervezkedés hatalmas kibontakozása pedig nagyobb darab kenyeret jelentett.

Hozzá kellett látni évtizedek szociális mulsztásainak pótlásához és a hibák jóvátételének, a sebek behegésztésének munkája nagy erővel indult meg.

A legelső szociálpolitikai intézkedések egyike a fölmondások és végkielégítések korszerű szabályozása volt, amely

Garami-féle rendelet

néven azóta fogalomná vált a magánalkalmazottak körében. Ezt követte a háborúból hazatért vagy itthon kenyértelenné vált alkalmazottak

Állami munkanélküliségélezés,

amely rendszer Magyarországon kívül minden európai államban ma is fönáll.

A demokrácia meghozta uralmának rövid ideje alatt az alkalmazottak részére

a 6½ órás osztatlan munkaidőt

és ezzel véget vetett az ezen a téren az alkalmazottak hátrányára annyira kihasznált rendszertelenségnek.

A teljes vasárnapi munkaszünet

elérése ezen néhány hónap eredményezmáljának javára irandó, valamint az

üzletek zárórájának korszerű szabályozása is.

Amiért az alkalmazottak hosszú évtizedeken keresztül oly szívós harcot folytattak,

a magánalkalmazottak szolgálati és munkaviszonyának a modern idők szellemének megfelelő szabályozása

már teljesen készen állott, törvényre emelni azonban már, sajnos, nem lehetett. Ugyanez lett a sorsa a *magánalkalmazottak kötelező állami nyugdíjbiztosításának*, amelyet a népkormány a szociáldemokrácia hathatós támogatásával alkart rövid uralma alatt törvényerőre emelni.

A szakmai szervezkedés erőteljes kibontakozása lehetővé tette a különféle

kollektív szerződések

megteremtését, amelyek fölbecsülhetetlen előnyöket biztosítottak az alkalmazottak részére, többek között kivétel nélkül elérték

a biztosított nyári szabadságidőt

és sok egyéb, azóta elvont kedvezményeket.

Ezzel szemben a *reakció harmadféltizedes osztályuralma a szellemi munkásoknak semmit sem adott, de elrabolta*

szerzett jogait!

Láthattuk, hogy sem a nagybirtokosok, sem a többi osztályok nem bírnak semmi érzékkel a dolgozók bajai iránt. Ettől a rezsimtől és az ennek ténykedéselert felelős összes pártoktól az alkalmazottak nem kaptak egyebet jogfosztásnál, megaláztatásnál és intézményesen biztosított szabadságjogaik elkobzásánál.

A kurzus első „szociálpolitikai“ cselekedete a munkanélküliségélezés megszüntetése volt s ezt követte a Garami-féle rendelet visszavonása, mely tízezernyi alkalmazott fölmondás nélküli elbocsátását, a fizetések leszállítását és a munkáltatók egyoldalú bérdíktatúráját vonta maga után.

A munkaidő, a vasárnapi munkaszünet és az üzleti záróra kérdésében elért eredmény jó része áldozatul esett a munkáltatók szeszélyeinek oly mértékben, hogy a békeszerződésben is biztosított 8 órai munkaidő sok szakmában elérhetetlen ábránd csupán. Az alkalmazottak keserves állásból föntartott Ferenc József-kórház ügyeinek intézését a kurzus kivette az érdekeltek kezéből és helyükbe ültette saját bürokratáit, akik az alkalmazottaknak ezt a gyönyörű szociálhigiéniai intézményt lezüllesztették.

Az osztálytudatos szakszervezetek minden tiltakozása ellenére a dicstelenül kimúlt nemzetgyűlés

kirekesztette a magánalkalmazottakat a hatósági lisztellátásban részesülők sorából.

A nemzetgyűlés uralkodó pártjának és sajtójának teljesen közömbös volt a magánalkalmazottak sorsa, nem volt érzékük

a magánalkalmazottakat sújtó szörnyű adóterhek iránt sem,

mert hiába kérték az alkalmazottak érdekeit komolyan szívükön viselő szakszervezetek: a Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége, a Pénztézeti Tisztviselők Országos Egyesülete és a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete újból és újból

a létminimum adómentességét,

hiába száll sikra ezért a követelésért a „Népszava“ és hiába tette az ügyet magáévá néhány liberális politikus, a tény maradt változatlanul az, hogy

ebben az országban aránylag a legtöbb adót a fixkeresetű alkalmazott fizeti.

Evtársak! Szellemi munkások! Az ország dolgozó népének komolyan és öntudatosan kell itáletet mondani a vele szemben elkövetett bűnök fölött. Ennek az itéletnek tisztító viharának kell lennie, amely a demokrácia utjából eltakarítja a reakció romjait. Az elmúlt idők kinyitották a szellemi munkások szemét és így meg kell látniok, hogy számukra és minden dolgozó számára csak a szociáldemokrácia jelenti a mai elnyomásból és nyomorúságból kivezető utat.

A Magyarországi Szociáldemokrata Párt politikája tiszta és világos: Általános, egyenlő és titkos választójog. Sajtószabadság, egyesülési, gyülekezési, szervezkedési szabadság. A politikai üldözések megszüntetése, általános amnesztia a politikai okból elítéltek részére. A mai idők által követelt rendelkezések az inarfejlesztés és a termelés biztosítása érdekében. Modern munkásvédelem, munkásbiztosítási, népegészségvédelmi, lakásügyi, rokkant-, árva- és özvegyellátási törvények megteremtése.

Progresszív adózás. Hathatós intézkedések a drágaság és árnyasora letörésére. Igazságos és demokratikus földreform. Teljes szabadság, a tanuláshoz minden eszközzel való megkönnyítése. Demokratikus önkormányzatot a vármegyeyi és községi közigazgatások részére.

Ha összevetjük a polgári pártok régi és új ígéreteit azokkal a tettekkel, amelyeket a szociáldemokrácia rövid uralma jelentett, nyilvánvaló, hogy nem a régi vagy átfestett cégéri pártok, de a szociáldemokrácia az, amelynek jegyében minden dolgozónak egyesülnie kell! A szociáldemokrácia nem ismer különbséget ember és ember, munkás és munkás között, faji, nemzetiségi, felekezeti különbségek itt nincsenek, mert nem türjük, hogy ezzel bárki is a reakció malmára hajtja a vizet.

Evtársak! Szellemi munkások! Minden dolgozónak életérdeke a demokrácia melynek uralmáért küzdeni kell és érdemes. Távol a cél és kemény a harc, de állunk elébe, mert ahol a fizikai és szellemi munka összefog, ott nincs hatalom, amely szembeszállhat vele.

Mindenki teljesítse kötelességét!

A grafikus szakosztály

április 24-iki taggyűlésén Sándor kartárs ismertette a vezetőségnek a tagdíj fölemelésére és a házalapgyűjtésre vonatkozó, mult számunkban közölt határozatát. Fölhívta a megjelenteket, hogy ne csak magukra nézve vegyék tudomásul a határozatokat, hanem hassanak oda lelkes propagandával, hogy a tagdíjemelés és a szakosztály egész területén akadály nélkül végrehajtsák és hogy a Magántisztviselők Otthonának a megszerzésében a grafikusok méltó módon vegyék ki a részüket.

Dr. Faragó kartárs indítványára a megjelentek elhatározták, hogy a házalapgyűjtésben nemcsak egyszeri adakozással veszik ki a részüket, hanem kötelező nyilatkozatot irnak alá arra nézve is, hogy minden hónapban a tagdíjon fölül minimális 5 koronát fizetnek a házalapra. Az egyhangú lelkesedéssel elfogadott javaslatnak nyomban a helyszínen eleget is tettek a megjelentek. Elhatározták a szakosztály azt is, hogy a központi vezetőség útján a példaadás követésére fölhívja a többi szakosztályokat is.

Itt említjük meg, hogy a szakosztály vezetősége az április 22-én megtartott grafikushangverseny tiszta jövedelmét, 2514 koronát, teljes összegében átutalta a házalap javára.

A fizetési mozgalmunk.

Összszakosztályvezetőségi ülés. — Tiltakozás a munkaadótestületek eljárása miatt. — További harc a létminimum kivívásáért.

A szörnyű drágaság nyomában vámszorgó fizetéseink gyökeres rendezését tűztük ki legközelebbi földadatunkul. Nem kértünk többet, csak létminimumunk megállapítását, nem követeltünk abszurd, meg nem adható fizetéseket, csak annyit, hogy napról-napra jól tudjunk lakni. Hiszen az elmúlt évek hosszú során naponként lemondunk valamiről s már ott tartunk, hogy minden emberi kultúrasságunk iránt fásult közömbösséggel robotoljuk le a napokat. De még ezt a gépszerű, vegetatív életünket is mindinkább a megállás veszdelme fenyegeti. A drágaság mint pusztító tüzvész tarolja le életmezőnk mind nagyobb részét s a menekülés reménye nélkül néztük eddig, hogyan leszünk nap-nap után koldusabbak.

Ez a helyzet tovább nem tarthat. Ily tempóju elszegényedés a végromlás szélére sodor valamennyiünket.

Ebben a helyzetben dobta a kartársak közé Szövetségünk a fizetésjavítást kérő memorandumot és juttatta el 15 munkaadótestületnek. A kartársak a cégenként fizetésük megjavításáért, sok helyen rá is bírták munkaadóikat, hogy a memorandumban foglaltakat részben vagy egészben teljesítsék, a Szövetség pedig joggal elvárta a munkaadók testületétől, hogy a multban elkövetett hibákon okulva, a javasolt bázison sürgősen rendezzék a fizetéseket. Amde a diktáló és alkalmazottakat éhbéren tartó munkaadók kitarítottak három évig taktikájuk mellett. Memorandumunkra, egy testület kivételével, nem válaszoltak s ez adta az impulzust arra, hogy a Szövetség összehívja az összszakosztályvezetőséget, megtárgyalja az új helyzetet s iránnyt mutasson a jövőre.

Pikler Emil kartárs, Szövetségünk elnöke megnyitójában rámutatott az ülés fontosságára, majd átadta a szót főtárgyunknak, Kertész Miklós kartárnak.

Kertész kartárs az általános közgazdasági helyzet keretében ismertette a munkáltatótestületekhez beadott memorandumunk sorsát. Lehetetlen, hogy a munkaadók nemaságára mi is némasággal válaszoljunk. Elég volt a hallgató háborgásból, elég volt a minden csapást néman tűrő tespedésből. Mi nem sértődünk meg a munkaadótestületek hallgatásán, ez csak óta gyakorolt könyörtelen osztályharcunknak, bizonyítéka annak, hogy a béreket diktáló főnöki „jóindulat” a saját jószántából még a létminimumot sem adja meg „munkatársainak”.

Itt csak egyetlen kivétel ut van: az osztályudatos szervezkedés, mely nemcsak kéri, de kényszeríteni is tud.

Mialatt a bérábrák dühöng és szavunkat nem veszik figyelembe, adnak ott és annyit, amennyi nekik tetszik, nekünk nem szabad pihenniük, minden erőnkkel és idegrendszerünkkel megfeszítve tovább kell küzdenünk szépen fejlődő és gyarapodó szervezetünk teljes kiépítésén.

Eklatáns példája a munkaadók tenorjának az alanti körlevél, amely — mint ismeretes — a vasiparban április 1. illetve május 1-től 20%-os bérjavítást engedélyez:

4189/1922. B.

Szigoruan bizalmas!

T. Cim!

Igazgatóságunk a tisztviselői kart a mai súlyos megélhetési viszonyok között a lehetőség határain belül az eddig megállapított fizetések kiegészítéseképpen újabb segítségben óhajtja részesíteni és ehhez képest a mai napon tartott ülésen valamennyi tagjára kötelező hatállyal kimondotta, hogy a tisztviselők javadalmazása a legközelebbi fizetési terminussal (április 30. illetve május 1) kezdődő hatállyal a legutóbb törőnt javításokhoz hasonlóan, pótlék alakjában megnövelendő.

Az igazgatóság határozatához képest tájékoztatásul közöljük, hogy az újabb pótlékok havi végösszege gyárankint nem multhatja fölül az ezidőszaki havi osztályvezetőtestületek végösszegének 20, azaz husz százalékát.

Az igazgatóság belátja, hogy az a körülmény, hogy a tisztviselői fizetések gyáranként eltérőek és az igények az egyes gyárakon belül sem elégíthetők ki egyforma összegekkel, vagy egyforma %-os fizetésemelés alkalmazásával ezen szempontból indokolt, mégis e határozatával módot kíván nyújtani arra, hogy a tisztviselők javadalmazása terén visszamaradt azon gyárak, amelyek egyes tisztviselői kategóriák

vagy egyes tisztviselők javadalmazása tekintetében maradtak vissza, a jobban fizető gyárakkal szemben a főnálló nykülönbséget kiegyenlítsék.

Az igazgatóság határozata ugyanugy hajtandó végre, mint ahogy ez az igazgatóság ezirányú korábbi határozatainak kontempláltatott, vagyis az igazgatóság határozatában módot akart nyújtani a gyárak vezetőségeinek, arra, hogy az egyes tisztviselők egyenkénti javadalmazásának meghatározásánál a fizetésemelések mértékét a megállapított és az előbb részletezett határozat szerint a rendelkezésre álló összeg keretein belül az illető tisztviselő érdemei, különleges viszonyai, illetve a vállalat vezetőségének legjobb belátása szerint.

Tisztviselői statisztikai adatgyűjtésünket folytatni fogjuk. Az adatok helyessége szempontjából tehát szükségünk lesz a most közzétett határozat végrehajtása folytán kifizetésre kerülő újabb tisztviselői fizetések adataira. Kérjük ennél fogva, sziveskedjék a határozat alkalmazásával megállapított újabb tisztviselői javadalmazásokról szóló statisztikát legkésőbb 1922. évi május 31-ig megküldeni és egyben közölni összehasonlítás, illetve szembeállítás céljából a tisztviselői fizetési lista végösszegét per 1922. április 1 és 1922. május 1.

Kiváló tisztelettel

Magyar Vasművek és Gépgyárak Orsz. Egyesülete:
Kende Tódor s. k.
üggy. igazg.

Egész bátran elmondhatjuk, hogy a hang Jákob hangja, de a kéz: Ezsau keze. „A lehetőség határain belül...” mondja a körirat. Minél inkább más a véleményünk a lehetőség határain belül. Tudjuk jól, hogy dacára a redukált üzemeknek, dacára a hihetetlen drágaságnak, gyáraink az aranyparitást nemcsak elérték, hanem soha nem remélt profittal zárják mérlegeiket.

Minket a lapokban leközölt mérlegkommunikék nem tévesztenek meg, mi nagyon jól ismerjük a valódi mérlegeket s fogjuk ismertetni abban a pillanatban, amikor kartársainknak szükségük lesz rá.

Nagyon szertelen és túlzott kívánság lehet az, ha a tisztviselő meg akar élni, ha a létminimumot kéri és a drágaság emelkedésével arányosan szeretne mindig megfelelő pótlékokat. Nagyon merész és abszurd lehet ez a mi kérésünk, ha a következőképpen lehet válaszolni rá:

T. Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége
Budapest.

A kereskedelmi alkalmazottak fizetésének rendezése tárgyában folyó hó 3-án kelt b. megkeresésük folyó 7-ki választmányi ülésünkön került tárgyalásra.

A választmány megállapította elsősorban azt, hogy a szakmában — csekély kivétellel — ez év folyamán egyszer, sőt helyenként kétszer is történt fizetésemelés.

Teljesen méltányolja az a súlyos helyzetet, amely a válságos gazdasági viszonyok folytán egyformán sújtja az alkalmazottakat a munkaadót is, de generális alapnak nem fogadhatja el a javasolt fizetésrendezési módokat egyikét sem.

Egyhangulag elhatározta azonban, hogy felhívja a tagok figyelmét az alkalmazotti fizetéseknek a bekövetkezett újabb drágulásal arányos rendezésére.

Amidőn ezt b. tudomásukra hozni van szerencsénk, vagyunk

kiváló tisztelettel

Budapest, 1922. április 11.

Budapesti Papírkereskedők Egyesülete

Dr. Aczél, titkár. Szénássy, elnök.

Mi kinőttünk a gyermekcipőkből, mi nem hagyjuk elméltatni magunkat és vaksággal sem vagyunk megátkozva, hogy a választmány ne lássuk meg a kirívó tendenciát.

A szakosztályi összvezetőség egyhangulag elfogadta a következő határozati javaslatot:

A M. M. Sz. szakosztályi összvezetőségének 1922. április 28-án tartott ülése megütközéssel állapítja meg, hogy a fizetéseknek a létminimumra való fölemelését kérő beadványokra a 15 munkáltatói szervezet közül 14 a mai napig egyáltalában nem felelt, az egyetlen választadó szervezet pedig a Budapesti Papírkereskedők Egyesülete cselekedetek helyett semmitmondó ígéretekkel véli az ügyet elintézhetőnek.

A szakosztályi összvezetőség megállapítja, hogy ez a tény a munkáltatók által egyébként nyitlan és hangzóhatott osztályharcos álláspontnak egy újabb bizonyítéka s cinikus

elismerése annak, hogy a munkáltatók a maguk jószántából még a „vasbértörvény” létminimumát sem adják meg robotoló alkalmazottainknak. Az osztályelnyomásnak ez a brutális megnyilatkozása hihetőleg ki fogja nyitni a még mindig közömbös, tétovázó alkalmazottak szemét s be fogják látni, hogy a „munkáltatói jóindulat” megszabta fizetéseket a lassu éhenhalást és az intézményesített nyomort jelentik csupán, amelyen változtatni csak elszánt, céltudatos harci szervezkedéssel lehet.

A szakosztályi összvezetőség kimondja, hogy a létminimum kiküzdésére az egész vonalon vállalatokkénti bérakciókat indít s nem nyugszik addig, amíg az alkalmazottak mai kétségbeejtő nyomort az önéngely útján megfelelően enyhíteni nem sikerült.

Kertész kartárs viharos helyesléssel fogadott beszéde után komoly, megfontolt hozzászólások következtek s amily higgadt mérséklet jellemezte a vitát a speciális kérdésekben, oly kitörő lelkesedés kísérte mindazon fősztárolásokat, amelyek a szervezkedés körül szükséges teendőkről szóltak.

Faragó László kartárs bemutatta a keresztes társasági kereskedelmi alkalmazottak memorandumát, melyet garadával küldtek a cégnek. Semmi kifogása nincs az ellen, ha bármely oldalról próbálnak segíteni az alkalmazottakon, de ha a szándékot tudatlanság vagy rosszakarat vezeti, akkor álljanak félre. Az ő memorandumuk a mi memorandumunkkal egyidőben kelt életre s a mi tudományosan megalapozott 6600 koronás létminimumunkkal szemben 6k 4000 koronát kérnek. Ez lehet a munkáltatók előtt igen szimpatikus szerénység, mi azonban annak bélyegezzük, ami érdeme szerint: hátbatámadása az alkalmazottai karnak.

Sólyom Árpád kartárs kimutatja, hogy kitaró és teryszerű munkával igenis célt lehet érni. Elmondja, hogy amikor cégéhez belépett, nem volt szervezett tisztviselő, ma pedig mind az 54 alkalmazott nemcsak fizető tagja, de harcos katonája is az egyesületnek.

Schreiber József kartárs a közömbösség megszüntetése miatt beszél, a nehézségeket vázolja, amelyekkel az indolens kartársak meggyőzése jár.

Kiss Roland kartárs kárhózat minden kishitűséget. Ha oly eredményeket nem is tudunk fölmutatni, mint amilyenek szükségesek lennének, kitaró munkával mindent elérhetünk. Az osztályharcot nem hirdetni kell, hanem — ezt látjuk a munkáltatók példájából — csinálni.

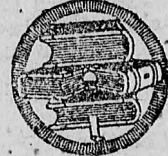
A Blau és Lukács cégtől Diamant kartárs, a Haidecker-vállalattól Arady kartárs bejelent, hogy a beadott szövetségi memorandum szerint rendezték fizetéseiket.

Herczog kartárs fősztárolása után Kretsch Gábor kartársunk, a vegyészeti szakosztályi tiszteletreméltó, öszbecsavarodó elnöke szóval föl. Huszestendei szakadatlan harc van hátam mögött — mondja —, mindig másokért szálltam meg, két évtizede vagyok szakszervezeti ember és ugyanannyi ideje a szociáldemokrata párt tagja s ezalatt nemcsak eredményeket tudtam elérni, de kivívtam főnökeim megbecsülését is. Az eredmények nem mutatkoznak márról-holnapra, azokért küzdeni kell, de küzdeni érdemes is.

Számos további fősztárolás után a gyűlés a Kertész Miklós kartárs által előterjesztett határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

A szakmai kérdések megvitatása után Kertész Miklós kartársunk beszámolt arról, hogy a szociáldemokrata párt elnökünket, Pikler Emil kartársat, Budapest II. lajstromos kerületében, főkönyvelőnk, Kéthly Anna kartársnót, Budapest I. lajstromos kerületében képviselőkké jelölte. A fővárosi listán szerepelnek még Szekeres Ferenc és Somogyi Károly kartársaink is. Felhívta a kartársakat, hogy minden erejüket latbatva igyekezzenek kartársaink választási esélyeit fokozni s érdekükben minden lehető elkövetni. A bejelentést óriási lelkesedéssel vették tudomásul a kartársak és percekig ünnepeletek az elnökölő Pikler Emil kartársat, valamint a többi jelöltet.

Könyvtárunk katalógusa megjelent!

Mindenki szerezzze meg, hogy okszerűen használni tudja 10.000 kötetes könyvtárunkat!

Az öttagu tisztviselőcsalád létminimuma.

Ez év március végétől április 30-áig az öttagu tisztviselőcsalád havi 309.400 kalóriát tartalmazó élelmiszer- és egyéb szükségletének a beszerzésénél 14,2%-os emelkedés mutatkozott. Amíg a szükséglet március végén 15.627.— koronát igényelt, addig április 30-án már 17.859.04 koronára volt szükség. Az utolsó két hónap alatt az emelkedés 26,4%-ot tett ki, ami azt jelenti, hogy a tisztviselőcsalád fizetésénél az utolsó két hónapban legalább 3733.66 koronás, egyedül április havában pedig 2252.04 koronás emelkedésnek kellett volna bekövetkeznie. Ha csupán a kimutatott kalóriamennyiségű élelmiszert nézzük, akkor az áprilisi emelkedés 1210.51 korona, illetve 16,9%-ot tesz ki és az emelkedés a háboru kezdete óta az élelmiszereknél 93-szorosnak felel meg, amint az itt következik:

	1914 VII/31.	1922 IV/30.
a) Élelmiszerek:		
433 kg. marhahús	8-66	1039-20
433 kg. disznóhús	8-31	995-90
433 kg. szalonna, füstölt	6-93	952-60
217 kg. zsír	3-39	477-40
5633 kg. kenyér, szab. forg.	33-79	1802-56
433 kg. főzőliszt	1-78	207-84
433 kg. burgonya	6-07	736-61
13 kg. káposzta, savanyított	4-68	598-—
866 kg. bab, száraz	3-42	259-80
217 kg. só	—56	26-04
308 kg. cukor	3-45	393-90
18 drb tojás	1-26	153-—
3033 liter tej	8-49	727-02
Összesen	90-79	8370-77

b) Tüzelés és világítás:		
8666 kg. fa	3-03	346-64
17333 kg. szén	6-76	398-69
Világítás, 2 láng	5-—	150-—
173 doboz gyufa	—24	38-06
Összesen	15-03	933-39

c) Háztartási cikkek:		
217 kg. szappan, mosó	1-74	329-84
217 kg. szóda, mosó stb.	—43	73-12
Cipőkrem	—40	108-—
Konyhatisztító eszköz	—80	64-—
Fürdő, hetenkint kettő	8-—	480-—
Gallér, kézelő tisztítás	2-30	luxus
Összesen	13-67	1059-96

d) Ruházkodás:		
Férfi, női, gyermekcipő, felső- és alsóruhanemű	30-33	4589-39

e) Lakás:		
2 szoba, konyha	66-66	130-39
Házmesterpénz	1-33	13-10
Szemétpénz	1-—	15-—
Összesen	68-99	158-49

f) Egyéb kiadás:		
Iskolaszere	5-—	72-—
Betegsegélyző	—69	27-30
Újság, napi 3, 1922-ben csak kettő	3-36	200-—
Köi.vv. folyóirat	20-—	400-—
Színház, hangverseny	8-—	300-—
Kávéházi szórakozás	8-—	luxus
Borbély	2-60	240-—
Dohányzás	4-—	100-—
Villamos közlekedés	6-—	768-—
Adó	4-16	640-—
Összesen	61-81	2747-30

Az öttagu család havi szükségletének az alakulása összesen:

	1914 VII/31.	1922 IV/30.
a) Élelmiszernél	90-79	8370-77
b) Tüzelés és világításnál	15-03	933-39
c) Háztartási cikkeknel	13-67	1059-96
d) Ruházkodásnál	30-33	4589-39
e) Lakásnál	68-99	158-49
f) Egyéb szükségletnél	61-81	2747-30
Összesen	280-62	17859-04

Az emelkedés %-okban:

a) Élelmiszernél	—	9197-02
b) Tüzelés és világításnál	—	6110-17
c) Háztartási cikkeknel	—	7570-51
d) Ruházkodásnál	—	15030-60
e) Lakásnál	—	129-72
f) Egyéb szükségletnél	—	4346-27
Összesen	—	6264-12

A felnőtt és egyedülálló férfi létminimuma, a napi 3000 kalóriatartalmú élelmiszerezés szükséglet véve alapul, a következőképpen alakul:

	1914 VII/31.	1922 IV/30.
a) Élelmiszernél	45-39	2796-30
b) Tüzelés és világításnál	12-53	853-39
c) Háztartási cikkeknel	6-84	529-98
d) Ruházkodásnál	10-11	1529-71
e) Lakásnál	40-—	158-49
f) Egyéb szükségletnél	5-81	2375-30
Összesen	120-68	8248-07

Az egyedülálló férfi szükségletének az alakulásánál 1914 július 31-től 1922 április 30-áig 6734.66%-os drágulás mutatkozott. Március 31-től április 30-ika közti időre az egyedülálló tisztviselőnek legalább 1640.08 koronás fizetésjavítást kellett volna kapni, mert ez idő alatt szükségleteinek a beszerzésénél ekkora árkülönbözet mutatkozott, ami azt jelenti, hogy az egyedülálló férfi szükségleténél 24,8%-os volt a drágulás. —gd.—

Szemelvények a nyomor-dzsungelből.

Mult számunkhoz mellékelte kérdőívünket kartársaink nagy része már visszatartotta hozzánk. Ezen kérdőívek szakszerű, tudományos feldolgozását azonban csak akkor áll módunkban megkezdeni, ha azok már teljes számmal beérkeztek, ezért nyomatékosan arra kérjük azon kartársainkat, akik a beküldést eddig elmulasztották, hogy ezt most már haladéktalanul eszközölni sziveskedjenek. Lapozgattunk az eddig befutott adatok között. Szárazon, szépitgetés és torzítás nélkül fekszenek előttünk magántisztviselők életkörülményei s ezek a száraz adatok hangosabban és ékezősítőbban emelnek vádat a mai rendszer ellen, mint bármily erős, lázító beszéd. Megnyomorított és porig alázott egzisztenciák jajkiáltását véljük kiesendülni ebből a monoton muzikából s ott látjuk a lehajtott fejek, meggöndyedt vállak fölött Nyomor öfelsege korbácsát. Szerényen és óvatosan nyilatkoznak kartársaink, kívánságaikban nem lépik túl legtválabból sem a határokat. Jellemző erre az a körülmény, hogy míg a termelők és kereskedők a valutaromlás a zürichi kurzus ingadozásait szinte bosszúságos gyorsasággal követik, az áraknak állandóan a világpiaci árakkal való kiegyenlítését sürgetik és keresztül is viszik, míg a termelő és kereskedő szívósan ragaszkodik ahhoz, hogy életszínvonala megmaradjon a békeévek színvonalán, addig kartársaink előt mint elérhetetlen ábránd lebeg a békebeli aranykorona-fizetés equivalence és ezt még megközelítőleg sem igyennik. Ez a legfájdalmasabb bizonyítéka annak a megtörtétségnek, amelybe ezt a kategóriát a szenvedések és nélkülözések láncolata kergette. Már nincsenek vágyaink, szinte halálos lethargia ül a lelkeken és kívánságaink alig merik túlhaladni azt a mértéket, amelyen belül egyedül és kizárólagosan csak a legszükségesebb élelmiszerezés szükségleteink fedezhetők. Kulturigények! Ruhá! Pihenés, nyaralás! Erre nem is mer kartársaink többsége gondolni.

A létminimum kérdésénél tünik ki ez legszembetűnőben. 3-4000 korona fizetéssel bíró kartársak megelégednének 6-8000 koronával, 6-8000 korona fizetéssel bírók vagyai nem terjednek túl 10-12000 koronán, valamennyi a maga megélt fizetésének szerényességét veszi alapul a további kívánságokban. Azonban abban valamennyi megegyezik, hogy ez a felfélezett létminimum nem éri el annak a legfokozottabb szükségletek alapján összeállított létminimumnak az összegét, amelyet mult számunkban közöltünk, amely létminimum szigorú pontossággal emelkedik napról-napra s amelynek adatai ma már teljesen túlhaladtak.

Mennyi időre elég a havi összjövedelme? A feleletekből kiérezzük a gondot és félelmet, a beosztás rettenetes feladatát, amely megújul minden fizetésnapkor. Átlagosan 15 napra tartják elegendőnek kartársaink jelenlegi jövedelmeiket, de igen nagy tömeg még 8-10 napig sem tud megélni belőle. Nagyon csekély azok száma, akik 20 napra tudják beosztani fizetésüket, de ezek csaknem kivétel nélkül nehéz, idegölő és hosszú mellékfoglalkozás jövedelméből pótolják a különbözetet. A hónap hátralévő napjait valamennyien a legfurfangosabb öncsalás nyomorúságai között élik át, napirenden van a vacsoránélküli lefekvés, a reggeli elisikkasztásához is hozzászoktak és a szánta ördög, ha a budapesti magántisztviselők ebéditkaira volna kíváncsi, a hónap második felében valószínűleg arra a meggyőződésre

jutna, hogy nálunk különös előszeretettel választottak az emberek a kávé-ebédek iránt. Pesti kávé pesti tejből: ez a legalkalmasabb táplálék a háborús inség alatt leromlott szervezetek följávitására, gyöngye gyermekpalánták megmentésére, halálozási arányszám csökkentésére.

A Ferenc József-kórház ügyében általában a bizalmatlanság hangját ütök meg kartársaink. Az alkalmazottak ezen gyöngyörű szociál-higiéniai intézményének jelenlegi vezetősége s az ott divó szellem ellen a legsúlyosabb kritika abban fejeződik ki — a feleletekből kiténik —, hogy nem veszik igénybe a kórházat, dacára annak, hogy ma már érzékeny terhet jelentenek a betegsegélyezési járulékok és magán-orvost csak végső szükségben tudnak hivatni. Nem kell kommentár az alábbi megjegyzésekhez, amelyeket szószerint közlünk: „Szervezetlenek vagyunk, kora reggeltől késő estig dolgozunk, ez az oka, hogy nem érünk rá fölmenni a szervezetbe s így nem tudunk nyomorúságunk ellen semmit sem tenni.” „Ilyen körülmények között jobb volna nem élni fiatal, de családöntartó kartársnő elkeseredését fejezi ki e fölkiáltás, 3000 korona havi jövedelemmel. „Sokféle panaszomra egyedüli orvosom van, ha az alkalmazottak végre öntudatra ébrednének!” „Vagy lehetek tagja a betegpénztárnak s akkor a fizetésem nem elegendő a megélhetésre, vagy pedig 4000 koronánál több a jövedelemem s akkor nem elég orvosra, patikára!” „Már nem tudok panaszkodni!” „Állandó előlegekkel tudunk csak élni, dacára egyéb ingóságaink elzalogosításának és eladásának!” „Aránylag magas (7 5600 koronát) fizetésem mellett ruházkodásra alig tudok valamit fordítani. Kulturális javakról teljesen le kell mondanom.” „Napi 32 koronát költök villamosra s ez senki sem téríti meg nekem!” „Óriási adót róttak ki reám, amit képtelen vagyok megfizetni, mert csekély fizetésemből anyámat is tartom!” „Beosztásom munkámért emberi megélhetést szeretnék!” „Kilenc éve vagyok a cégnél s még nem volt szabadságidőm!” „Szeretnék kivándorolni!” „Egységes munkaidőt, biztosított szabadságidőt kívánok és azt, hogy minden magánalkalmazott tagja lehessen a Ferenc József-kórháznak!”

KARTÁRSÁKI!

Lapunkat ezentúl a postán küldjük szét a kartársaknak. Mindazok, akik kézhez nem kapják az újságot, haladéktalanul közzőljék lakásuk és alkalmaztatató cégük címét a kiadóhivatalnak. Lapreklamációt egyébként felvez minden cég megbízott és bizalmi is.

Havi 1000 korona fizetéssel bíró kartársnő írja: „Eddig még semmi hasznát nem vettem a szervezetnek!” Szentnők megnyugtani, hogy a mi Szövetségünk állásközvetítőjét bármikor igénybe vehette volna és ha mi elhelyezzük, semmiesetre sem közvetítjük őt el ilyen nyomor-fizetéssel.

„Lemondva nyolc éven át minden előléptetésről, szeretném a békefizetésem (évi 2200 korona) aranykoronákban vagy megfelelő papírtételekben!” „Legalább minden második nap szeretnék vacsorázni!” „Nem bírok megélni!” „Ehezünk!” Ezek a panaszok térnek vissza a megjegyzési rovatban és valóban, ezek a megjegyzések találják el legjobban mai helyzetünk képét.

Otthonunk ügye.

Szakszervezeti Otthonunk megteremtése érdekében megindított agitációnknak hatalmas lökést adott az a kényserítő körülmény, hogy most már nem csupán kényelmi és érzelmi szempontok indokolják a saját ház megszerzését, hanem parancsoló anyagi okok sürgetik Otthonunk mielőbbi tető alá hozását. Bár a házbéremelés veszedelme május 1-én elmúlt fejtünk fölül, teljes bizonyossággal lehet ezzel augusztus 1-re számolni s a nehéz teher, amelyet számunkra a házbér és a különféle mellékilletékek jelentenek, még súlyosabbá válik: járulékbeteveteink igen jelentékeny részét vagyunk kénytelenek erre a célra áldozni. Ehhez még hozzátehetjük, hogy Szövetségünk taglétszámának növekedése, az intenzív mozgalmi élet mindig jobban érezteti azt, hogy bérelt helyiségek napról-napra gyarapodó szervezeteink igényeit ki nem elégíthetik. Vezetőségünk egyhangu határozattal hozzájárult ahhoz, hogy Szövetségünk minden nélkülözhető vagyonát a megvásárolandó szövetségi házba fekteti. Kénytelenek vagyunk sürgősen, hetek alatt döntést hozni Otthonunk ügyében s ezért központi vezetőségünk két további határozatot is hozott: az egyikről lapunk legutóbbi számában már hírt adtunk, hogy kartársaink fizessenek be a házalapra egyszeri adományképen olyan összeget, melyet anyagi helyzetük megenged, de legalább 20.— koronát. Ugy hisszük, hogy vezetőségünk ezen határozata messzemenőleg számolt azokkal a nyomorúságos viszonyokkal, amelyek között ma kartársaink többsége él, azonban 20.— korona lefizetése még a legszerényebb fizetésű tiszt-

viselőnek sem eshet nehezére, különösen akkor nem, ha ennek a határozatnak a teljes és áldozatkész végrehajtása mértékű lépéssel visz bennünket közelebb Otthonunk föllállításá felé.

De azok a fizetések, amelyeket ma a legjobban díjazott magántisztviselő is „élvez”, nem teszik lehetővé azt, hogy az áldozatkész és a kötelességteljesítés érzését megfelelő anyagi hozzájárulással juttassa érvényre. Minden fillérünknek ezer helye van, minden fizetési nap tetézi a beosztás kérdésének nehézségeit és a szűkre szabott falatból letörni már aligha lehet. Ezért vezetőségünk a házunk ügyében hozott második határozatában kimondta, hogy azon régi barátaihoz fordul, kik a Szövetség két évtizedes múltja alatt mozgalmunkban tevékenyen résztvettek. A Szövetség régi jelentéseiben lapozgatva, számtalan olyan kartársra bukkantunk, akik öntudatos, lelkes katonái voltak a magántisztviselők mozgalmának, azonban az esztendő folyamán előmenetel és anyagi érvényesülés dolgában messze kiemelkedtek sorainkból. Egy fölszólítással emlékeztettük ezen volt kartársainkat régi osztályostársaikra és azokra a kötelességekre, amelyeket multjuk emlékei, a multban végzett munkájuk reájuk rónak. Rövid pár nappal ezelőtt becsatoltuk ki e fölhívásokat és örömmel jelenthetjük már ma, hogy nem csalódtunk: segélyt kérő szavunk a régi érzések visszhangjára lett. Levélben és személyesen jöttek az adományok, csaknem kivétel nélkül meleg és szeretetteljes szavak kíséretében, amelyek kifejezik azt, hogy ezen volt kartársaink nem felejték el a multban együtt töltött nehéz időköt s bár távol vannak tőlünk, továbbra is megértő figyelemmel kísérik küzdelmeinket és törekvéseinket.

Kartársaink a maguk körében igyekezzenek minél erőteljesebb agitációt kifejteni az irányban, hogy vezetőségünk határozata a 20. koronás megadózásra vonatkozólag sürgősen, de legkésőbb június 10-ig bezárólag minden munkahelyen végre legyen hajtva. Hisszük, hogy saját vagyoni erőnk latbavetése, kartársaink áldozatkészége és volt tagjaink hathatós segítsége hamarosan eljuttat bennünket a rég várt eredményhez.

Házalapunkra eddig a következő összegek folytak be:

Glück Gyula 140.—, Schwarz Zsigmond 160.—, Wohanka cég tisztviselői 130.—, Magyar Wolfram tisztviselői 1466.—, Steiner J. 100.—, Arnheim S. tisztviselői 265.—, Magyar-Belga tisztviselői 100.—, Teichner Dezső 100.—, Adria szikvizgyár tisztviselői 150.—, dr. Holler Lajos 100.—, Polgári Serfőzde tisztviselői 175.—, Goldfarb Margit 100.—, Blau és Lukács tisztviselői 660.—, Unió borkereskedelmi rt. 1000.—, Deák Sándor 1000.—, Bächer és Melichár tisztviselői 180.—, Katona Gábor 100.—, Ferenczy József 300.—, Schlick-Nicholson tisztviselői 140.—, Szép Imre 100.—, Wohanka tisztviselői 100.—, Wertheimer F. és Tsa tisztviselői 140.—, Rathmüller cég tisztviselői 475.—, Telefongyár tisztviselői 1000.—, Kardos N. 100.—, Weisz és Wohlfeild 150.—, Tatabányai csoport 228.—, Vegyészeti szakosztály 950.—, Ferenczy József 300.—, Schlick-Nicholson tisztviselői 115.—, Wohanka és Tsa tisztviselői 165.—, Teichner Dezső 250.—, Herkules Művek tisztviselői 300.—, Szeged 1000.—, Cheer Augustus 220.—, Demeter Aloisia 180.—, Sebők István 100.—, Löffler Pál 120.—, Tátray László 100.—, Pikler Emil 250.—, S. E. 200.—, Unió borkereskedelmi rt. 130.—, Müller Lipót 300.—, Hajdu József 100.—, Mezei Albert 100.—, Schlick-Nicholson 720.—, Kisebb gyűjtések és egyéni befizetések 13.507.—, Grafikus szakosztály 2514.— korona.

Külön gyűjtési akciónk eredménye: Magyar Lajos 5000.—, Hegedüs Izsó 5000.—, Gábor Bertalan 2000.—, Singer Géza 2000.—, Bognár Béla 5000.—, Spiegel Ödön 1000.—, Bajer Lajos 200.—, Ranschburg Viktor 200.—, Vajda Béla 5000.—, Hauser Hugó 200.—, Lándori Károly 500.—, F. J. 2000.—, Réti Marcellné 200.—, Kiss Ödön 500.— korona.

Kirándulások május hónapban.

7. Kismaros, Csömöllevölgy, Törökmező, Nagymaros.

Gyaloglás 6 óra. Találkozás reggel 7-kor, a nyugoti pályaudvar III. oszt. jegyváltócsarnoka előtt.

14. Pomáz, Csobánka, Szentkut, Szurdok, Piliasszentkereszt, Kétkút, Fanyereg, Mexikó, Hoffmann-kunyhó, Hoffmann-forrás, Dömös. Gyaloglás 10 óra. Találkozás reggel 7-kor, a Pálffy-téren.

20—21. Kismaros, Magastax, Nagyinoc, Vörösbérc, Kispallag, Törökmező, Fehérhegy, Nagymaros.

Találkozás 20-án délután 3/4-kor, a nyugoti pályaudvar III. oszt. jegyváltócsarnoka előtt. (Csak jó gyaloglónak.)

28. Nógrádverőce, Magyarok, Nógrádverőce.

Gyaloglás 3 óra. Találkozás reggel 7-kor, a nyugoti pályaudvar III. oszt. jegyváltócsarnoka előtt.

A központi szakosztály megalakulása.

Nagy hiányossága volt eddig szervezeti belső életünknek az, hogy tagjainknak nagy tömege, megközelítően a fele nem volt képviselve a szakosztályi együttesben, s hogy a már működő szakosztályaink keretein kívül álló értékes és odaadó munkásságra kész kartársainknak egész sora ezért nem tudott intenzíven bekapcsolódni a közös munkába. Persze öröndetesebb lett volna, ha már talpra tudtuk volna állítani azt a mintegy 12 szakosztályt, mely 1919 augusztusáig dolgozott ezen a területen de minthogy erre még módunk nem volt, hűzágpótló eseménynek kell tartanunk azt is, hogy hosszas előkészítő szervező munkálatok után május hó 9-én végre formálisan is megalakult a központi szakosztály, mely ezeket a területeket magában foglalja. Ezzel a megalakulással elértük azt, hogy a szakosztályi berendezkedés újra kiterjed a szövetségi élet egész területére, s hogy egyelőre központosított szervező munkával, a különállásra még gyöngye szakmáknak az egymásrátámaszkodó munkásságával igyekezzünk új életre kelteni mindazokat a szakosztályokat, melyek önálló működésének a lehetőségei legjobban adva vannak.

A szakosztályi vezetősége a következőképp alakult meg: Baján Gyula (közjegyzői iroda), Berger Etel (ügyvédi iroda), Frank József (szakszervezeti iroda), Gyurász Emma (textiles), Kálmán József (tözsdebizományi iroda), Kulai István (textiles), Kardos Manó (sorsjegyes), Lajta Izor (cipónagykereskedés), Lázár Mária (építési), Löffler Sándor (központos), Nánay Károly (sorsjegyes), Pikler Emil (textiles), Reichmann Sándor (fás), Sarkadi Miksa (fás), Szilárd Árpád (gabonás), Schuller Rezső (építési), Staubach Teréz (textiles), Steiner György (fás), Steiner József (gabonás), Springer Hugó (gabonás), Berczel Sándor (textiles), Tieder Zsigmond (szakszervezeti iroda) és Vajda Sándor (üveg).

A szállítási szakosztály közgyűlése.

A szervezőbizottságnak alig négyhetes kitartó munkássága eredményekkel járt s az április hó 23-án megtartott taggyűlésen végre méltó módon voltak képviselve a szervezett szállítási tisztviselők.

Sólyom Árpád kartárs nyitotta meg a gyűlést, akinek üdvözlő szavai után Sándor kartárs fejtegette a szakosztály újraalakításának a szükségességét s indítványára a vezetőség megválasztásának a megejtésére a taggyűlés jelölőbizottságot küldött ki.

Kertész kartárs a Szövetség főtitkára, beszélt ezután igen nagy érdeklődés közepette. A tőke és a munka közötti érdekellentétben mutatott rá azokra az okokra, melyek a magánalkalmazottak mai helyzetét előidézték s egyuttal az egyedüli kivezető utra is ebből a helyzetből, az erőteljes szervezkedés módszerére. A munkaadók erejével szembe kell állítani a szervezett magántisztviselőknek olyanfokú erejét, melynek eredménye a magántisztviselők részére a helyzet jobbrafordulásában fog mutatkozni. A szervezet erejét csak odaadással, önzetlen munkával és anyagi áldozatkészéssel lehet megnövelni. A szervezet erejének gyarapítását célozta a vezetőség, amikor május elsejétől kezdve mérsékeltellen főleg a tagdíjakat s egyben újabb nagyarányú propagandát kezdeményezett a házalaggyűjtés ébrentartására és fokozására. Beszéde végén előterjeszti a következő határozati javaslatot:

A szállítási alkalmazottak 1922 április hó 23-án megtartott taggyűlése a szakmában alkalmazottak gazdasági és szociális érdekeinek a megvédelmézés szempontjából föltétlenül szükségesnek tartja, hogy a Szövetséghez tartozó osztálytudatos szállítási alkalmazottak a Szövetség keretein belül külön is csoportosuljanak s ezért a mai napon a szállítási szakosztálynak újraalakulását kimondja.

A taggyűlés teljes mértékben átérzi azt, hogy a munkaadók erejével szemben csak egy minden tekintetben erős alkalmazotti szervezet tud eredményesen szembeszállni s ezért elhatározza, hogy a szakosztály legfontosabb és legsürgősebb feladatának a szervezet minél teljesebb kiépítésének és az anyagi megerősítésének az ügyét tekinti.

Akinek lakása címe változik, új címét haladéktalanul jelentse be a Szövetség irodájának.

A föntieket szem előtt tartva, a taggyűlés készséggel vállalja, hogy a központi vezetőség által május hó 1-től kezdődően csupán a legszükségesebb mértékben emelt tagdíjakat zavartalan keresztülvitelét a szakosztályban a maga részéről a legmelegebben támogatja s ugyancsak széleskörű propagandát fog kifejteni a Szövetségnek már-már existenciális kérdésévé fokozódott házalap ügyében is s oda fog hatni, hogy ne maradjon egy szállítási alkalmazott sem, kinek a Magántisztviselők Otthonának a megszerzésében ne legyen valami része.

A szakosztályi kereteknek alapos kiépítésében a taggyűlés számít minden öntudatos szállítási alkalmazott résztvevő munkájára, mert tudatában van annak, hogy a megválasztott vezetőségnek a munkája csak abban az esetben lehet eredményes, ha minden egyes tagnak fokozott és állandó érdeklődése kíséri és támogatja azt.

A határozati javaslatot a taggyűlés egyhangulag elfogadta s ezután Sándor kartárs indítványára még elhatározták, hogy a szervezkedés munkájában mindenki segítségére fog lenni a vezetőségnek s a vezetőséggel való állandó kapcsolat föntartására minden kedden este 7—9 óráig összejövetelt tartanak a szállítási tisztviselők szövetségében.

A taggyűlés a következő vezetőséget választotta meg: Deutsch Zoltán (Polgár és Községi), Grosz Emma (Buxbaum Jakab), Herzfeld Béla (Orsz. Száll. és Automobilforg.), Kohányi Henrik (Angol-Magyar Száll.), Müller Miksa (Intercontinentale), Romanesek József (Caro és Jellinek), Barta Hugó, Schwitzer Rósi, Sólyom Árpád (Orsz. Száll. és Automobilforg.), Schön Vilmos (Biro Mihály), Schwarzenberg Mihály (Schenker és Társa), Oblath N. Béla (Transito), Pollák Kálmán (Breszler és Friedmann), Fűredi László (Sulzer és Vogel), Büchler Samu, Dénes Adolf, Hahn Sándor (Klein J. D.), Klein Árpád (Büchler Zsigmond), Klein Vilmos (Heisler Ignác), Schwarcz Malvin (Transit-Mittler) és Püspöky Albert (Caro és Jellinek).

A vas- és fémipari szakosztály

vezetősége folyó hó 3-án tartotta meg a szokásos kétheti ülést.

Ez az ülés azonban túlnőtt a rendes kereteken, mivel egész sora a fontos problémáknak került megvitatás alá.

Mindenekelőtt a kartársak beszámoltak a május 1-i ünnep megtartásáról és jóleső érzéssel tapasztaltuk, hogy a szakosztály kereteihez tartozó cégek túlnyomó többsége munkaszünettel ünnepelte meg május 1-ét.

Azután második tárgysorozatú pontként szerepeltek a közelmúlt vasipari munkásságról szaporadikusan jelentkezett alkalmazotti sztrájkterekkel kapcsolatos kérdések. Mindenekelőtt a szakosztály vezetősége megállapította, hogy szervezett magántisztviselők sztrájkterő munkára sehol sem vállalkoztak, erre az igazán alantas cselekedetre mindenütt öntudatlan, Szövetségünkhez nem tartozó elemek voltak kaphatók, akikkel — természetesen — semmi közösséget nem vállalhat a Szövetség. Elesen szembel helyezkedik a vezetőség minden oly kísérellettel, mely az alkalmazottakat akarja felhasználni a fizikai munkások bármily akciójának elgáncsolására és a szakosztály vezetősége fölhívja a kartársak figyelmét arra, hogy a fizikai munkásokkal mindenütt kordális baktársi viszonyt tartsanak fenn. A határozatot a vezetőségi tagok egyhangú lelkesedéssel tették magukévá.

Ujabbán mindgyakrabban fordulnak elő olyan jelenségek, amelyek méltán aggodást keltenek a kartársak körében s amely esetek megszületését — hisz egészen világos — az hozta létre, hogy megbontsák a kartársak erejét. *A borítékrendszerről van szó.* A kartársoknak zárt borítékban, hépszerűen titok mellett adnak különféle összegű segélyeket, egyuttal kötelességükre teszik, hogy szigorúan bizalmasan kezeljék a kapott összeg nagyságát és semmiképpen se árulják el azokat kartársainknak. — Ha jól emlékszünk, ezelőtt 10 évvel hasonló eszközökkel kísérleteztek a munkaadók alkalmazottak között az egyenlenséget széthinteni, azonban amint akkor, laza szervezeti viszonyok között nem sikerült a visszavonás magvának elhittése, ugy ez az eszköz nem lesz célravezető ma sem.

Az óradíjas és fix határidőhöz kötött szolgáltatási viszonytal rendelkező tisztviselők jogi kérdésével foglalkozott még a szakosztály s elhatározta, hogy érdeklődés precedenspórt indít. (Erről a kérdéstről a Szövetség jogtanácsosa bővebben fogja lapunk hasábjain informálni kartársainkat.)

Utolsó pontként szerepelt az élénkbb szakszervezeti élet megindítása és a házalapigazítók kérdése. A vezetőség elhatározta, hogy minden napra egy cégértékelést hív egybe. E határozat végrehajtása folyamatban is van. Ezután még a házalapigazítókval kapcsolatos egyes kérdéseket vitatták meg s határozatilag kimondták, hogy minden eszközt megragadjanak a házalap növelésére.

